

MARKKINAOIKEUDELLE

ASIA

Hankintayksikön vastaus valitukseen hankinta-asiassa 571/2022

HANKINTAYKSIKKÖ

Lempäälän kunta
Manttaalitie 15
37500 Lempäälä

VALITTAJA

Skanska Talonrakennus Oy (y-tunnus 1772433-9)

VAATIMUKSET

Lempäälän kunta pyytää kunnioittavasti, että markkinaoikeus

1. hylkää valituksen kokonaisuudessaan perusteettomana;
2. hylkää sivuvaatimuksen uhkasakon asettamisesta;
3. sallii hankintapäätöksen täytäntöönpanon julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, ”hankintalaki”) 151 §:n perusteella, vaikka hankintapäätös ei ole lainvoimainen;
4. velvoittaa valittajan korvaamaan täysimääräisenä hankintayksikön arvonlisäverottomat oikeudenkäyntikulut korkolain (633/1982) mukaisine viivästyskorkeineen. Oikeudenkäyntikulujen summa on vastineen jättöhetkellä 5560 euroa ja hankintayksikkö varaa tilaisuuden täydentää oikeudenkäyntikulujen euromäärää myöhemmin.

LIIKESALAISUUDET

Vastaus ei sisällä Lempäälän kunnan tai tarjoajien luottamuksellisia liikesalaisuuksia.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA UHKASAKKO

Hankintalain 151 §:n mukaan valituksen tultua vireille markkinaoikeus voi kieltää, keskeyttää tai sallia hankintapäätöksen täytäntöönpanon taikka määrätä hankintamenettelyn muutoin keskeytettäväksi väliaikaisesti markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi. Hankintayksikkö on noudattanut hankintalain 150 §:ssä säädettyä odotusaikaa, eikä hankintapäätöksen mukaista hankintasopimusta ole Peab Oy:n kanssa ole vielä allekirjoitettu. Näin ollen markkinaoikeudella ei ole perustetta määrätä hankintasopimusta Valittajan toissijaisen vaatimuksen mukaisesti tehottomaksi.

Hankintayksikkö pyytää, että markkinaoikeus sallii hankintapäätöksen täytäntöönpanon ja sallii hankintapäätöksellä hankitun rakennusurakan aloittamisen. Arvioitaessa sitä, voidaanko hankintapäätöksen täytäntöönpano sallia, markkinaoikeuden tulee hankintalain 151 §:n 2 momentin mukaan kiinnittää huomiota siihen, ettei

toimenpiteestä aiheudu vastapuolelle tai muiden oikeuksille tai yleisen edun kannalta suurempaa haittaa kuin toimenpiteen edut olisivat. Tässä tapauksessa täytäntöönpanon salliminen on erittäin olennaista yleisen edun kannalta. Hankintapäätöksen mukaisella urakalla rakennetaan uusi koulurakennus, ja tarve tälle koulurakennukselle on tällä hetkellä olennainen. Urakan viivästyminen aiheutuisi yleiselle edulle huomattavampaa haittaa kuin täytäntöönpanon kieltämisestä aiheutuva hyöty Valittajalle olisi.

Uusi koulurakennus on keskeinen hankintayksikön lakisääteisten tehtävien täyttämiseksi. Hankintayksiköllä on perusopetuslain (628/1998) 29 §:n mukainen velvollisuus taata oppilaille turvallinen opiskeluympäristö edistämällä samalla oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä perusopetuslain 3 §:n mukaisesti. Tällä hetkellä iso osa oppilaista, jotka tulevat opiskelemaan uudessa koulurakennuksessa, on sijoitettu siirtokelpoisiin rakennuksiin sekä muihin poikkeustiloihin. Vaikka olosuhteet sinänsä täyttävät perusopetuslain minimivaatimukset, väliaikaiset järjestelyt eivät kuitenkaan toteuta oppilaiden perusopetuslain mukaisia oikeuksia yhtä hyvin kuin opiskelu uudessa koulurakennuksessa. Tällä hetkellä oppilaat ovat useassa väliaikaisessa rakennuksessa, joita ei ole suunniteltu koulukäyttöön. Tämän takia olisi opetuksen perusopetuslain mukaisen järjestämisen kannalta olennaista, että poikkeusjärjestelyt kestäisivät mahdollisimman vähän aikaa.

Hankesuunnitelman sivulla 17 on kuvattu alustava aikataulu, jonka puitteissa koulurakennus tulisi rakentaa. Rakennuksen tulisi olla opetuskäytössä syyslukukauden 2024 alusta alkaen. Urakan aikataulu on näin ollen tiukka, ja tiukalla aikataululla tavoitellaan nimenomaan sitä, että hankintayksikkö voisi täyttää perusopetuslain mukaiset velvoitteensa mahdollisimman hyvin. Markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi asetettu hankintapäätöksen täytäntöönpanokielto viivästyttäisi rakennusurakkaa merkittävästi aikataulustaan. Lempäälän kunta on voimakkaasti kasvava kunta. Erityisesti kasvua tapahtuu Lempäälän pohjoisosassa, jossa Sääksjärven koulu-keskus sijaitsee, sekä keski-Lempäälässä Kuljun ja Moision alueella. Sääksjärven koulun laajennuksen valmistuminen suunnitellussa aikataulussa, syyslukukaudeksi 2024, edesauttaa Kuljun ja Moision alakoulujen oppilasmäärien tasaamista. Sääksjärven vanhan puolen tilat peruskorjataan kesien 2023 ja 2024 aikana, jolloin koko koulukeskuksen tulisi olla valmis syyslukukaudelle 2024. Jos uuden puolen urakka viivästyy markkinaoikeuskäsittelyn takia, kokonaisuus ei valmistu yhtäaikaisesti, mikä aiheuttaa perusopetuksen järjestämiselle haittaa.

Vanhat koulurakennukset, jotka uudella koulurakennuksella on tarkoitus korvata, joista viimeisin on purettu vuoden 2022 aikana. Nämä purettu tilat ovat käsittäneet myös koulun käyttöön tarkoitetut väestönsuojatilat. Näin ollen käytössä olevalla koulurakennuksella ei tällä hetkellä ole pelastuslain (379/2011) mukaisia väestönsuojatiloja. Jotta hankintayksikkö pystyy täyttämään tältä osalta lakisääteiset velvollisuutensa, uuden koulurakennuksen rakennusajan tulisi olla niin lyhyt kuin mahdollista.

Koska kyseessä on rakennusurakka, hankintayksiköllä ei ole mahdollisuutta järjestää hankintaa väliaikaisesti hankintalain 153 §:n mukaisesti. Näin ollen, jos täytäntöönpanoa ei sallita, urakka viivästyy ja siten myös oppilaiden pääseminen väliaikaisista järjestelyistä parempaan perusopetusympäristöön viivästyy. Valittajalla on mahdollisuus saada oikeussuojaa muillakin tavoilla kuin hankintapäätöksen täytäntöönpanon kieltämisellä. Ottaen huomioon tämän, hankintayksikön lakisääteiset velvoitteet ja Valittajan valituksen sisällön jäljempänä kuvatut virheellisyydet, hankintalain 3 §:n mukainen suhteellisuusperiaate kannalta täytäntöönpanon salliminen on perusteltua.

Koska markkinaoikeuden tulisi nimenomaan sallia hankintapäätöksen täytäntöönpano, sen tulee määrätä Valittajan vaatimaa uhkasakkoa hankintayksikölle. Hankintayksikkö on pidättäytynyt päätöksen täytäntöönpanosta hankintalain 150 §:n mukaisesti. Valittaja ei puolestaan ole valituksessaan esittänyt mitään perusteita sille, miksi uhkasakko tulisi määrätä. Valittajan oikeusturva ei edellytä uhkasakon määräämistä, ja uhkasakko olisi suhteeton toimi sillä tavoiteltuihin päämääriin nähden, etenkin kun otetaan huomioon, että hankintayksikkö on tähänkin asti noudattanut sille hankintalaista tulevia velvollisuuksia.

PÄÄASIAA KOSKEVAN VAATIMUKSEN PERUSTELUT

Hankintapäätöksen tausta on kuvattu valituksessa. Sääksjärven koulukeskus on kärsinyt usean vuoden sisäilmaongelmista, minkä myötä kolme vanhinta rakennusosaa, ns. vanha puoli, poistettiin käytöstä ja korvattiin siirtokelpoisilla rakennuksilla. Käytöstä poistettujen rakennusten purkupäätöksistä myös valittiin, mikä viivästytti purkua ja koulukeskuksen uuden laajennuksen rakentamista. Viimeisin käytöstä poistettu rakennus päästiin purkamaan kesällä 2022, ja hankinnan kohteena oleva urakka olisi tilaajan puolelta valmis aloitettavaksi.

Hankintayksikkö toteaa aluksi, että Valittajan valituksessaan esittämät perusteet eivät jäljempänä kuvatulla tavalla ole sellaisia, että hankintayksikön olisi niiden perusteella tullut hylätä Peab Oy:n tarjous tai tehdä muuten erilainen hankintapäätös, kuin hankintayksikkö on tehnyt. Valitus on ristiriitainen sen suhteen, miten hankintayksikön olisi tullut toimia, jotta se olisi Valittajan näkemyksen mukaan toiminut hankintalain mukaisella tavalla. Valittaja on valituksessa esittänyt, että hankintayksikön olisi tullut *sekä* hylätä Peab Oy:n tarjous tarjouspyynnön vastaisena *että* ottaa tarjous mukaan tarjousvertailuun ja vertailla eri tavalla kuin hankintayksikkö on hankintapäätöksessä vertaillut. Molemmat eivät luonnollisestikaan voi toteutua samaan aikaan, joten Valittajan vaatimus hankintayksikön virheellisen menettelyn korjaamisesta ei Valittajan esittämällä tavalla ole mahdollinen.

Hankinnan kohteena oleva rakennusurakka on tilattu KVR-urakkana. KVR-urakassa suunnittelu kuuluu tilaajan vastuulle, ja tarjouspyyntöasiakirjoissa onkin todettu, että suunnitelmien jatkokehitys jatkuu hankintapäätöksen jälkeen valitun tarjoajan kanssa. Kohteen suunnittelua ohjaavat kaikki tarjouspyyntöasiakirjat. Asiakirjat ovat osittain ohjeellisia, ja niiden tavoitteena on nimenomaan ohjata jatkosuunnittelua. Erityisesti näin on niissä tapauksissa, joissa tarjouspyyntöasiakirjoissa on mainittu erilaisia suunnittelua ohjaavia periaatteita. Toisin kuin Valittaja valituksessaan väittää, näistä periaatteista ei voida johtaa ehdottomia poissulkemisperusteita siten, kuin Valittaja valituksessaan väittää.

Hankintayksikön näkemyksen mukaan Peab Oy:n tarjous täyttää hankintayksikön asettamat vaatimukset. Hankintayksikkö katsoo myös, että se on tehnyt tarjousten vertailun oikein. Seuraavassa käydään yksityiskohtaisesti läpi Valittajan esittämät perustelut valitukselle.

1. Väite: Luokkien koko on liian pieni

Valittaja on perustellut Peab Oy:n tarjouspyynnön vastaisuutta ja siten hankintapäätöksen hankintalain vastaisuutta sillä, että joidenkin luokkien koko poikkeaa Valittajan näkemyksen mukaan tarjouspyynnön vaatimuksista. Peab Oy:n tarjouksessa on neljä luokkatilaa, jotka on merkitty pohjakarttoihin 57,5 m²:n kokoisina. Valittaja perustaa näkemyksensä lisäkirjeen 1 kohtiin 52 ja 59, joissa vastaajan näkemyksen mukaan on ehdottomasti edellytetty, että luokkatilojen tulee lopullisessa tarjouksessa olla täsmälleen 58 m².

Valittajan näkemys luokkien kokovaatimuksesta on virheellinen. Näkemys perustuu lisäkirjeessä 1 ilmoitettuun vastaukseen. Kuitenkin hankintayksikkö on lisäkirjeessä 3 tarkentanut lisäkirjeessä 1 asetettua vaatimusta ja todennut tilaohjelman osalta seuraavaa:

68. Voiko tilaaja laatia päivitetyn tilaohjelman, jossa olisi määritelty tiloitain, että mitkä tilaohjelmassa esitettyistä mitoituksista/pinta-aloista on sitovia, mitkä mitoituksista on ohjeellisia?
Tilaohjelmaa ei päivitetä tältä osin. Tilaohjelma on suuntaa-antava. Poikkeaminen tulee osoittaa toiminnallisuuden osalta, mikäli tilaohjelmasta poiketaan.

Hankintayksikkö on siis antanut tarjoajille mahdollisuuden poiketa tilojen koon suhteen tilaohjelmasta, ja tilojen tarjouspyyntömateriaalin mukaisuus ratkaistaan siis toiminnallisuuden perusteella. Mikäli luokat poikkeavat pinta-alaltaan tilaohjelmassa perustellusta, ratkaistaan tarjouspyynnön mukaisuus toiminnallisuuden perusteella. Toiminnallisuuden minimitasona pidetään hankesuunnitelman 11. sivun mukaan koulusuunnitelman yleisiä ohjeita. Lisäksi noudatetaan hankesuunnitelmassa mainittuja RT-kortteja. Näiden osalta Peab Oy:n tarjous täyttää tarjouspyynnössä edellytetyt toiminnallisuuden vaatimukset. Peab Oy:n tarjous ei ole luokkien

osalta tarjouspyynnön vastainen. Peab Oy:n suunnitelma täyttää toiminnallisuuden osalta asetetun minimitason ja RT-korteissa asetetut vaatimukset.

Peab Oy:n tarjouksessa on poikettu tarjouspyynnössä esitetystä luokkakoosta 0,5 m². Lähimpään täyteen nelimetriin pyöristettynä kaikki luokat ovat 58 m² suuruisia. Näin pieni poikkeus vaaditusta ei heikennä luokkien toiminnallisuutta. Tästä syystä Peab Oy:n tarjouksen hylkääminen luokkien suunnitellun koon perusteella olisi myös hankintalain 3 §:ssä säädetyn suhteellisuusperiaatteen vastaista. Jos Peab Oy:n tarjous olisi hylätty Valittajan vaatimalla tavalla, kyseessä olisi ollut paitsi tarjouspyyntömateriaaliin perustumaton, myös suhteellisuusperiaatteen vastainen ja siten Peab Oy:tä syrjivä toimi. Hankintayksikön tulee varmistaa tarjoajien tasapuolinen ja suhteellisuusperiaatteen mukainen kohtelu, ja näin hankintayksikkö on tässä tapauksessa toiminut.

2. Väite: Esiopetuksen ja vuosiluokkien 1–2 tilat eivät ole lähekkäin

Valittaja on perustellut vaatimustaan sillä, että Valittajan näkemyksen mukaan Peab Oy:n tarjous on tarjouspyynnön vastainen, koska esikoulun tilat ja 1–2-luokan tilat eivät Valittajan näkemyksen mukaan ole lähekkäin. Valittaja on tässä kohtaa esittänyt virheellisen tulkinnan tarjouspyyntömateriaalista. Pedagogisen suunnitelman mukaan esikoulun solu ja 1–2 luokkien solut tulee sijoittaa lähekkäin. Pedagogisesta suunnitelamasta ei kuitenkaan ole Valittajan esittämällä tavalla johdettavista sellaista vaatimusta, että esikoulun ja 1-2-luokkien tilojen tulisi ehdottomasti olla vierekkäin tai toistensa välittömässä läheisyydessä.

Peab Oy:n suunnitelmassa esiopetus ja 1–2-luokat on sijoitettu samaan kerrokseen, mikä hankintayksikön näkemyksen mukaan vastaa pedagogisen suunnitelman tavoitteita. Näköyhteys ja kulkuyhteys tilasta toiseen on Peab Oy:n suunnitelmassa hyvä. Muut luokka-asteet toimivat 2.kerroksessa, joten aulakäytävä on rauhallinen, mikä osaltaan lähentää tiloja toisiinsa. Ratkaisu mahdollistaa myös oppilasvirtaamat siten, että häiriötön kulku toteutuu eli oppilasvirtaamat eivät kulje eri luokka-asteiden tilojen kautta.

Tilojen ja tilaryhmien vyöhykeajattelu pedagogisessa suunnitelmassa, johon Valittaja vetoaa valituksessa, on viitteellinen. Siitä ei voida johtaa konkreettisia vaatimuksia tilojen sijoittamisesta siten, että vaatimukset johtaisivat tarjouksen hylkäämiseen. Peab Oy:n tarjous täyttää RT-kortin minimivaatimukset ja pedagogisen suunnitelman mukainen toiminnallisuus toteutuu. Valittaja ei näin ollen ole valituksessaan esittänyt tältä osin mitään, mikä antaisi aiheutta arvioida asiaa toisin kuin hankintayksikkö on hankintapäätöksessään arvioinut. Lisäksi on huomioitava, että mikäli tilojen vierekkäisyys katsottaisiin ehdottomaksi vaatimukseksi, myös Valittajan tarjous tulisi sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle, sillä Valittajan suunnitelmassa käytävät, eteinen ja wc-patterit erottavat esiopetuksen ja 1–2-luokkien tilat toisistaan.

Valittaja on myös väittänyt, että voittaneessa tarjouksessa ei ole pedagogisen suunnitelman sivulla 8 kuvattua näköyhteyttä luokkien ja luokkien yhteydessä olevien soluaulojen välillä. Hankintayksikkö toteaa, että näköyhteys tulee järjestää jollain tavalla, eikä jatkuva esteetön näköyhteys ole edellytys. Peab Oy:n tarjouksessa luokkien ovipielessä on lasiaukko, jonka kautta näköyhteys toteutuu. Huomionarvoista on, että Valittajan tarjoama ratkaisu näköyhteyden toteuttamiseksi perustuu siirtoseiniin, joissa näköyhteys ei toteudu jatkuvasti. Jos Peab Oy:n tarjouksen katsottaisiin olevan tältä osin tarjouspyynnön vastainen, myös Valittajan tarjous pitäisi samalla perusteella sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle.

3. Väite: Esiopetuksen ja vuosiluokkien 1–2 pihat kokonaan erillään toisistaan

Valittaja on perustellut Peab Oy:n tarjouksen väitettyä tarjouspyynnön vastaisuutta sillä, että Peab Oy:n suunnitelmassa ei ole erillistä pihaa esiopetukselle ja 1–2-luokille. Valittaja perustaa näkemyksensä hankesuunnitelman sivuun 11, jossa kuvataan välituntipihan aitaamista. Valittajan näkemys on virheellinen. Tarjouspyyntömateriaalissa ei ole missään kohtaa edellytetty, että eri ikäryhmillä tulisi ylipäättänsä olla toisistaan erilliset välituntipihat. Lisäkirjeessä 3 on päinvastoin nimenomaisesti todettu, että eri ikäryhmien pihojen ei tarvitse olla toisistaan erillisiä kokonaisuuksia:

27. Halutaanko eskarien ja 1-2-luokkalaisten piha aidata erilleen muusta pihasta?

*Ei aidata erikseen, jotta **saavat ulkoilla yhdessä muitten oppilaitten kanssa**. Aitausta ei tarvita, mikäli pienten piha muuten turvallinen (hankesuunnitelma 5.3, koulun välituntipiha)*

Myöskään eri puolella rakennusta olevia sisäänkäyntejä esikoululaisille ja 1-2-luokkalaisille ei ole tarjouspyyntömateriaalissa kielletty, toisin kuin Valittaja väittää.

Peab Oy:n suunnitelmassa on osoitettu vain esikoululle piha-alue, mikä on suoraan yhdistettävissä muuhun pihaan, hankesuunnitelman mukainen tavoite koko koulukeskuksen yhtenäisestä pihasta toteutuu. Peab Oy ratkaissut yhtenäisen pihan 2.krs yhdyskäytävällä, jolloin rakennusmassa ei katkaise piha-aluetta eli uuden ja vanhan rakennuksen väli on myös välituntipihaa. Lisäksi on huomioitava, että tarjouspyynnössä ei ole pyydetty osoittamaan eri luokka-asteiden pihojen sijainteja sekä esiopetuksen että 1-2 luokkien käyttöön osoitettava piha eli peruskouluikäisten oppilaiden piha ovat aidattavissa, mikä täyttää tarjouspyynnön edellytykset.

Valittaja on myös perustellut Peab Oy:n tarjouksen väitettyä tarjouspyynnön vastaisuutta pihan valvottavuudella. Valittaja vetoaa pedagogisessa suunnitelmassa mainittuun periaatteeseen ”pihan valvottavuus” (s. 4). Valittaja katsoo, että pedagoginen suunnitelma edellyttää, että esikoululaisten ja 1-2-luokkien käyttöön tarkoitettu piha-alueen tulee olla yhdessä. Pedagogisessa suunnitelmassa mainittu valvottavuus on yleinen periaate, jolle ei suunnitelmassa ole esitetty konkreettisia vaatimuksia. Peabin tarjouksessa piha on selkeä kokonaisuus ja valvottavissa. Tarjouspyynnössä ei ole missään kohtaa edellytetty, että yhden valvojan tulisi pystyä valvomaan koko pihaa yhtä aikaa, eikä tällaista vaatimusta voida johtaa pedagogisen suunnitelman yleisistä periaatteista.

4. Väite: Ruokasalin sijainti ja siirtymä ruokalaan hankala

Tarjouspyynnön liitteenä 04a olleessa pedagogisessa suunnitelmassa (s. 3) yhtenä ohjaavana periaatteena suunnitteluun korostetaan kengätöntä koulua. Suunnitelmassa (s. 8) pidetään tärkeänä muun muassa oppilaiden kulkua ruokalaan kengättömässä koulussa. Lisäksi suunnitelmassa (s. 9) vaaditaan, että

”Esi- ja alkuopetuksen tilojen tulisi olla alakerrassa ja siirtymä ruokalaan tulisi olla lyhyt.”

Edelleen pedagogisessa suunnitelmassa (s. 11) todetaan ruokasalista seuraavaa:

9. Ruokasali

Esi-2.luokkalaisille toteutetaan oma ruokasali. Aamulla aamutoiminnassa olevilla esioppilailla on siellä aamupala ja iltapäivällä iltapäivätoiminnassa olevilla esi-2.luokkalaisilla välipala. Koulupäivän muuna aikana ruokalaa käytetään opetustilana mahdollisuuksien mukaan. Oppilaat voivat siirtyä omista soluistaan ruokalaan tekemään pienryhmätoimintaa tai suuryhmäopetukseen.

Ruokasalin akustiikassa täytyy huomioida tilan monikäyttöisyys sekä henkilömäärä, joka tiloja käyttää.

Lisärakennuksessa olevin oppilaiden siirtyminen pääkoululla olevaan ruokalaan tulee suunnitella niin, että oppilaat tulevat ruokalaan sisäkautta.

Valittaja on valituksessaan väittänyt, että voittaneen tarjoajan piirustuksissa siirtymä ruokalaan on esikoululaisille sekä 1–2. vuosiluokkien oppilaille pitkä ja hankala, koska kulku tapahtuu portaiden ja toisessa kerroksessa sijaitsevan yhdyskäytävän kautta. Lisäksi valittajan mukaan ala- ja yläkoulun kengättömät ja kengälliset oppilaat sekoittuvat ruokasaliin johtavassa vanhan koulun tilassa, kun alakoulun oppilaat joutuvat ottamaan kengät mukaansa. Valittajan mukaan voittaneen tarjoajan tarjous on näillä perusteilla tarjouspyynnön vastainen ja ristiriidassa muun muassa kengättömän koulun vaatimuksen kanssa.

Tarjouspyynnön mukaan siirtymän ruokasaliin on siis tapahduttava sisäkautta. Suunnitelman tarkoituksena on ollut löytää ratkaisu, jossa siirtyminen ruokailutiloihin tapahtuu useasti päivässä häiriöttömästi ja ilman kulkua muiden ikäluokkien tilojen läpi. Pedagogisessa suunnitelmassa on lisäksi edellä kuvatulla tavalla mainittu, että siirtymän ruokalaan tulisi olla lyhyt. Tämä konditionaalimuoto ei kuitenkaan tarkoita, että reitin lyhyys olisi tarjouspyynnössä vähimmäisvaatimus, jonka toteutuminen on pakollista, vaan reitin lyhyys on ennemminkin toive. Lisäksi määreele ”lyhyt” ei ole esitetty tarkkaa mittaa, eikä se näin ollen muodosta perustetta tarjouspyynnön hylkäämiselle.

Tilaaaja on myös katsonut, että voittaneen tarjoajan suunnitelmassa toteutuvat kaikki tiloille pedagogisessa suunnitelmassa asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä RT-kortin toiminnalliset minimivaatimukset. Kulkureitti on lisäksi selkeä. Edellä mainituilla perusteilla voittaneen tarjoajan tarjous ei siis ole ollut ruokalan siirtymän osalta tarjouspyynnön vastainen.

Peab Oy:n tarjouksen vertailusta

Valittaja on valituksessaan väittänyt, että Tilaaaja on toiminut hankinnassa virheellisesti myös tarjousten vertailun osalta. Valittajan mukaan voittanut tarjoaja on saanut useasta vertailukohdasta enemmän vertailupisteitä, kuin mitä sille asetettujen kriteerien perusteella olisi kuulunut.

Kohta 1. Turvallisuus

Turvallisuudesta on tarjouspyynnön perusteella ollut mahdollista saada enintään viisi (5) pistettä tarjousvertailuun. Tarjouspyynnön mukaan vertailupisteitä on voinut saada seuraavista seikoista:

1. TURVALLISUUS max 5 p

- a) Liikenne ja turvallisuus: RTS Y4.2 vaatimukset toteutuvat.
- b) Välituntialueet on selvästi rajattu ja liikenneväylät eivät aiheuta turvallisuusriskiä. Turvallinen kulku viereiselle palloilukentälle ja sen viereiselle pysäköintialueelle huomioitu suunnitelmissa.
- c) Välituntipihojen valvonta huomioitu rakennuksen ja pihojen suunnittelussa sekä toimintojen sijoittelussa. Rakennuksessa ei ole piilopaikkoja, kuten syvennyksiä, erkereiden alusia tms.
- d) Suunnittelussa on huomioitu vakavan väkivallan mahdollisuuden minimointi Opetus- ja kulttuuriministeriön *Oppilaitosrakennusten turvallisuus* -julkaisun ohjeiden mukaisesti. Lyhyt selostus täyttymisen todentamiseksi.

Tarjousten vertailussa voittanut tarjoaja on saanut turvallisuudesta täydet viisi (5) pistettä, kun Tilaaaja on katsonut kaikkien yllä mainittujen kriteerien täyttyvän. Valittajan mukaan kuitenkin kohdat b) ja c) eivät voi toteutua, koska esikoululaisten ja 1.–2. luokkalaisten sisäänkäynnit ja välituntipihat on sijoitettu tarjouspyynnön vastaisesti toisistaan erilleen ja esikoululaisten piha on 5.–6. luokkalaisten välituntipihan vieressä. Lisäksi valittajan mukaan voittaneen tarjoajan suunnitelmassa esi- ja alkuopetuksen oppilaiden piha-alue ei ole yksi yhtenäinen alue, eikä sitä voida tarjouspyynnön vastaisesti tulevaisuudessa aidata. Näin ollen voittaneen tarjoajan olisi valittajan mukaan tullut viiden pisteen (5 p) sijaan tullut saada yksi piste (1 p) tai korkeintaan kolme pistettä (3 p).

Toisin kuin valittaja väittää, kriteerien kohdat b) ja c) toteutuvat kuitenkin voittaneen tarjoajan suunnitelmassa hyväksytysti, joten tarjous ei ole tarjouspyynnön vastainen. Edellä Valittajan välituntipihaan koskevien väitteiden kohdalla on perusteltu, miksi Peab Oy:n tarjous ei ole tarjouspyynnön vastainen pihan osalta. Samoilla perusteilla voidaan todeta, että Peab Oy:n tarjous täyttää myös turvallisuus-kategorian kohdat b) ja c). Peab Oy:n pisteet ovat tältä osin hankintapäätöksessä oikeat.

Kohta 2. Piha-alueet

Piha-alueiden suunnittelusta on tarjouspyynnön perusteella ollut mahdollista saada enintään viisi (5) pistettä tarjousvertailuun. Tarjouspyynnön mukaan vertailupisteitä on voinut saada seuraavista seikoista:

2. PIHA-ALUEET max 5 p

- a) Piha-alueiden hyödyntäminen opetuksessa pedagogisen suunnitelman mukaisesti.
- b) Laajennusvaraus huomioitu pihatoimintojen osalta hankesuunnitelman mukaisesti.
- c) Piha-alueet on suunniteltu tukemaan eri ikäluokkien oppilaiden tarpeita ja piha-alueilla on riittävästi (hankesuunnitelman mukaan) katettuja alueita. Katetuilla alueilla tulee olla sijoitettuna väli-tuntitoimintoja.
- d) Piha kannustaa monipuolisesti liikkumiseen tilana ja kalusteiden avulla. Vähintään hankesuunnitelmassa mainitut toiminnot.

Tarjousten vertailussa voittanut tarjoaja on saanut piha-alueiden suunnittelusta täydet viisi (5) pistettä, kun Tilaaja on katsonut kaikkien yllä mainittujen kriteerien täyttyvän. Valittajan mukaan kuitenkin kohdat a) ja c) eivät voi toteutua, koska voittaneen tarjoajan tarjoama ratkaisu on piha-alueiden osalta pedagogisessa suunnitelmassa esitettyjen vaatimusten vastainen eikä piha-alueita voida hyödyntää opetuksessa pedagogisen suunnitelman mukaisesti. Lisäksi esi- ja alkuopetuksen oppilaiden piha-alueiden erillisuus sekä esikoululaisten sijoittaminen 5.–6. luokkalaisten viereen tarkoittavat valittajan mukaan sitä, että piha-alueita ei ole suunniteltu tukemaan eri ikäluokkien oppilaiden tarpeita. Näin ollen voittaneen tarjoajan olisi valittajan mukaan tullut viiden pisteen (5 p) sijaan tullut saada tarjousten vertailuun yksi piste (1 p).

Toisin kuin valittaja väittää, kriteerien kohdat a) ja c) toteutuvat kuitenkin voittaneen tarjoajan suunnitelmassa hyväksytysti. Piha-alueet ovat hyödynnettävissä opetuksessa pedagogisen suunnitelman mukaisesti, koska suunnitelmassa on mm. osoitettu ulko-opetustila, joka sisältää katoksen, pistorasioita ja oleskelupaikkoja. Lisäksi eri ikäluokkien tarpeet on huomioitu voittaneen tarjoajan suunnitelmassa riittävästi ja piha-alueella on myös riittävästi katettuja alueita. Toisin kuin valittaja väittää, kriteerien kohdat a) ja c) toteutuvat voittaneen tarjoajan suunnitelmassa hyväksytysti, ja pisteet on näin ollen laskettu oikein.

Kohta 3. Sisäänkäynnit, käytävät ja aulat

Sisäänkäyntien, käytävien ja aulojen suunnittelusta on tarjouspyynnön perusteella ollut mahdollista saada enintään viisi (5) pistettä tarjousvertailuun. Tarjouspyynnön mukaan vertailupisteitä on voinut saada seuraavista seikoista:

3. SISÄÄNKÄYNNIT, KÄYTÄVÄT JA AULAT max 5 p

- a) Eteistilojen toimivuus hankesuunnitelman mukaisesti.
- b) Kulku rakennuksien välillä tapahtuu ilman poistumista rakennuksista huomioiden läpivirtaukset (häiriötön kulku).
- c) Naulakkotilaratkaisut ja pukeutumistilat ovat toimivia ja läpivirtaukset sujuvia sekä ne tukevat eri-ikäisten oppilaiden vaatteiden vaihto- ja säilytystarpeita.
- d) Sisäänkäynnit, käytävät ja aulat muodostavat selkeän, helposti valvottavan kokonaisuuden (soluajattelu)

Tarjousten vertailussa voittanut tarjoaja on saanut sisäänkäyntien, käytävien ja aulojen suunnittelusta täydet viisi (5) pistettä, kun Tilaaja on katsonut kaikkien yllä mainittujen kriteerien täyttyvän. Valittajan mukaan kuitenkin kohta d) ei voi toteutua, koska esiopetuksen ja vuosiluokkien 1–2 tilat sijoittuvat omaan soluunsa ja voittaneen tarjoajan tarjoamassa ratkaisussa ei myöskään ole luokkien ja soluaulan välillä pedagogisessa suunnitelmassa vaadittua näköyhteyttä muuten kuin avatun siirtoseinän kautta. Näin ollen voittaneen tarjoajan olisi valittajan mukaan tullut viiden pisteen (5 p) sijaan tullut saada tarjousten vertailuun enintään kolme pistettä (3 p).

Toisin kuin valittaja väittää, kriteerien kohta d) toteutuu kuitenkin voittaneen tarjoajan suunnitelmassa hyväksytysti, koska jokainen vuosiaste on käsitelty tarjousten vertailussa omina solunaan, eikä yhtenä yhtenäisenä soluna. Tältä osin pyydetään huomiomaan myös tarjouspyynnön vastaisuutta koskevia väitteitä koskevassa osiossa selostetut seikat.

Kohta 4. Oppimistilat

4. OPPIMISTILAT max 5 p

- a) Oppimistilojen suunnittelussa on huomioitu pedagogisen suunnitelman tavoitteet.
- b) Oppimisympäristöjen muunneltavuus solujen sisällä, vähintään 3 vaihtoehtoista kokonaisuutta. Soluauvoja tulee hyödyntää oppimisympäristönä.
- c) Akustiikan toimiminen/täytyminen on todennettavissa akustisen suunnitteluohjeen mukaisesti. Laajassa opetustilassa voi olla monta opetusryhmää samaan aikaan.
- d) Pienempien ikäluokkien (eskari-2. Luokat) solut on sijoitettu lähekkäin ja ne ovat muunneltavissa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan tarpeisiin sopiviksi.

Tarjousten vertailussa voittanut tarjoaja on saanut oppimistilojen suunnittelusta kolme (3) pistettä. Valittajan mukaan kuitenkin kriteereistä toteutuu vain yksi, koska esikoululaisten ja 1.–2. vuosiluokkien oppilaiden oppimistilat on sijoitettu toisistaan rakennuksen vastakkaisiin päihin ja oppimistilojen sijoittelu on myös useilla muilla tavoilla ristiriidassa pedagogisen suunnitelman tavoitteiden kanssa. Näin ollen voittaneen tarjoajan olisi valittajan mukaan tullut kolmen pisteen (3 p) sijaan tullut saada tarjousten vertailuun enintään nolla pistettä (0 p).

Toisin kuin valittaja väittää, kriteerien kodat a) ja d) toteutuvat kuitenkin voittaneen tarjoajan suunnitelmassa hyväksytysti, koska oppimistilat ja solut ovat edellä tarjouspyynnön vastaisuutta tältä osin koskevan väitteen yhteydessä esitetyillä perusteilla täysin pedagogisen suunnitelman mukaiset sekä pienempien ikäluokkien tilat ovat riittävät lähekkäin ja muunneltavissa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan tarpeisiin. Näin ollen Peab Oy:n pisteet on arvioitu tältäkin osin oikein.

OIKEUDENKÄYNTIKULUT

Hankintalain 149 §:n mukaan hankinta-asian käsittelyssä hankintayksikköä pidetään valituksen tehneen asianosaisen tai esityksen tehneen viranomaisen vastapuolena. Oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta hankinta-asiaa säädetään laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019). Lain 95 §:n 3 momentin mukaan yksityinen asianosainen voidaan velvoittaa korvaamaan viranomaisen oikeudenkäyntikuluja, jos yksityinen asianosainen on esittänyt ilmeisen perusteettoman vaatimuksen.

Edellä mainituilla perusteilla Valittajan vaatimus perustuu selvästi virheelliseen tulkintaan, eikä asia ole sellaista epäselvyyttä, jota Valittaja esittää. Näin ollen Valittajan vaatimuksia voidaan pitää ilmeisen perusteettomina. Vastapuoli on tästä syystä velvoitettava korvaamaan hankintayksikön oikeudenkäyntikulut asiassa.

YHTEENVETO

Edellä kuvatuilla perusteilla hankintayksikkö katsoo, että Peab Oy:n tarjous on tarjouspyynnön mukainen, ja että Valittaja ei ole valituksessaan esittänyt mitään sellaisia perusteita, jotka antaisivat aihetta arvioida asiaa uudelleen. Valituksessa mainittuja asioita ei tarjouspyyntöasiakirjoissa ole esitetty vaatimuksina tai että niiden kokonaan, osittain tai vähäisessä määrin toteutumatta jääminen olisi ollut tarjouksen hylkäyksen peruste. Tästä syystä hankintayksikkö vaatii, että valitus hylätään perusteettomana.

Lempäälässä 13.12.2022

Lempäälän yhdyskuntalautakunta